

форми; забезпечення активного відпочинку та отримання задоволення від спілкування, самоствердження тощо. Отже, фізкультурна діяльність створює сприятливі умови для формування всебічно розвиненої особистості.

Список використаних джерел:

1. Воронова В. І. Психологія спорту : навч. посіб. / В. І. Воронова. – К. : Олімпійська література, 2007. – 298 с.
2. Лесгафт П. Ф. Собрание педагогических сочинений : в 5 т. Т. 2. Руководство по физическому образованию детей школьного возраста / П. Ф. Лесгафт. – М. : ФиС, 1952. – 384 с.,
3. Мудрик І. Проблеми та шляхи розвитку фізичного виховання в основній і старшій школі. Ч. 2 / І. Мудрик // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 27–33.
4. Ротерс Т. Духовний розвиток особистості школяра у взаємодії фізичного та естетичного виховання / Т. Т. Ротерс // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 6. – С. 15–17.
5. Станкин М. И. Психолого-педагогические основы физического воспитания : [пособие для учителя] / М. И. Станкин. – М. : Просвещение, 1987. – 224 с.: ил.
6. Суптель Ж. О. Фізична культура – фактор гармонійного розвитку особи / Ж. О. Суптель, К. П. Шаповалова. – К. : Знання, 1982. – 48 с.
7. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навч. книга : Богдан, 2007. – Ч. 1. – 272 с.
8. European Sport Charter : recommendation № R (92) 14 [Electronic resource]. – Access mode: Hppt: //culture.coe.int/sp/splist/html

РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І СПА-ПОСЛУГИ У М. ЛЬВІВ

Чеховська Л. Я., Чеховська М. Я., Василяка О. І.

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Постановка проблеми. Рекреаційна діяльність – діяльність у вільний час, спрямована на відновлення й розвиток психічних, фізичних і духовних сил людини; система заходів, пов'язаних з використанням вільного часу для оздоровчої, культурно-пізнавальної діяльності людей на спеціалізованих територіях, і характеризується, у порівнянні з іншими видами діяльності, зміною, незвичністю поведінки людей і самоцінністю процесу [1, 2, 4].

У загальному виді рекреаційні потреби можна визначити як вимоги до умов відновлення сил людини [1, 2, 4]. В сучасному світі для відновлення організму все частіше починають використовувати спа-послуги.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано відповідно до наукової теми кафедри фітнесу та рекреації ЛДУФК на 2016–2020 рр. «Технологія залучення населення

до оздоровчої рухової активності» (номер державної реєстрації 0117U003040).

Мета – вивчити ринок надання спа-послуг у спа-салонах та косметологічних центрах м. Львова.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день ринок спа-та «wellness»-послуг відображається в роботі спеціалізованих медичних центрів, готелів, спа-центрів, аква-центрів, кафе здорового харчування, фітнес-центрів, студій й салонів краси, туристичних агенцій, відповідних закладів освіти. Зазначимо, що особливістю «спа» є вплив через шкірний покрив спа-компонентів, які сприяють покращенню обмінних процесів, виведенню токсинів з організму, наповнюють його життєвою силою і поліпшують загальне самопочуття [3, 5]. Отже, сучасне тлумачення «спа» дещо ширше, ніж використання водних ресурсів, що обумовлено «спа-революцією».

Формування рекреаційних потреб відбувається під впливом такого комплексу чинників, зокрема:

– соціально-економічні – рівень матеріального статку масового споживача, рівень цін на рекреаційні товари та послуги, наявність вільного часу, доступність інформації (реклама) про рекреаційні об'єкти і послуги;

– демографічні – вік, стать, сімейний стан, освіта, професія, приналежність до певної соціальної групи, регіон основного проживання та тип місцевості проживання (міська або сільська);

– особистісно-поведінкові – індивідуальні особливості індивіда, стиль життя, інтереси, система духовних цінностей, мотивація рекреаційної діяльності, стан здоров'я та інші чинники [1].

Рекреаційну діяльність, яка здійснюється за типологією рекреаційних занять, поділяють на 2 групи:

1. Група відновлення:

– рекреаційно-лікувальні заняття: система занять за методами санаторно-курортного лікування (бальнеолікування, грязелікування, кліматолікування тощо);

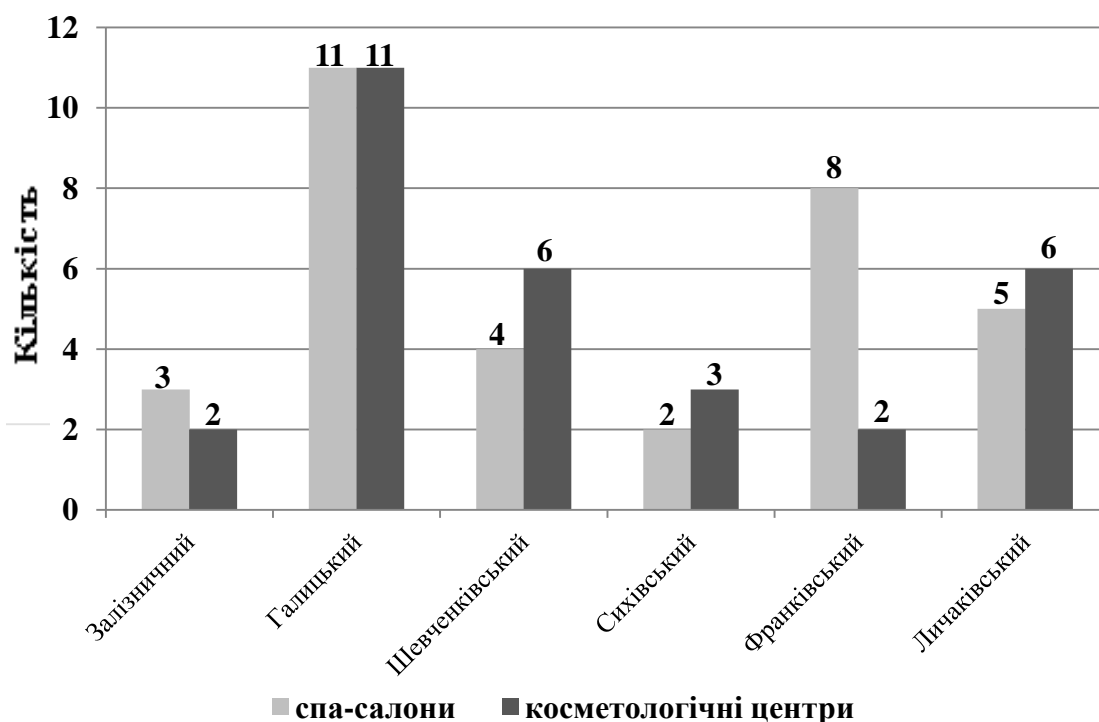
– рекреаційно-оздоровчі заняття: прогулянки, купання, сонячні ванни, ігри, пасивний відпочинок тощо.

2. Група розвитку:

– рекреаційно-спортивні заняття: спортивні ігри, заняття всіма видами рухової активності;

– рекреаційно-пізнавальні заняття покликані духовно розвивати людину: екскурсії, відвідання музеїв, церков, театрів, кіноконцертних залів [6].

Зважаючи на те, що спа-ринок активно розвиваються в Україні, ми дослідили його на прикладі м. Львова. Нами виявлено функціонування 33 спа-салонів та 30 косметологічних центрів [5]. На *рис. 1* представлено їх місце розташування відповідно до району міста.

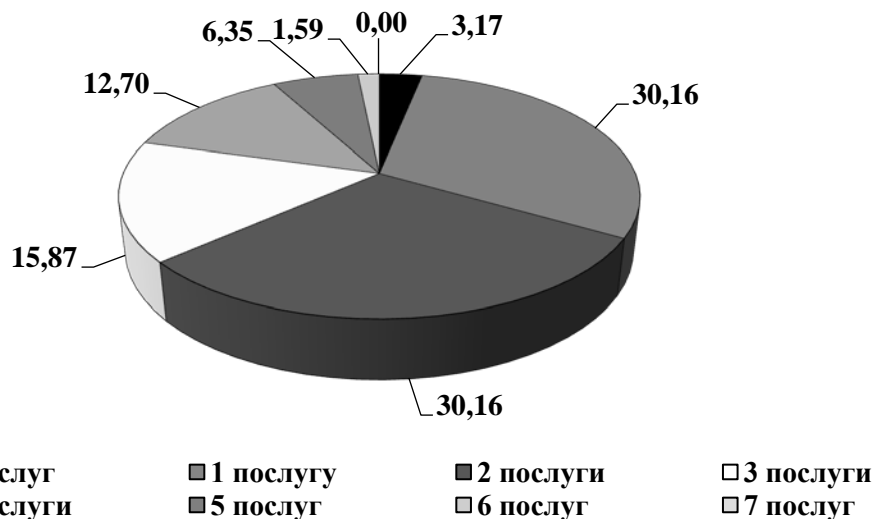
Рис. 1. Розташування спа-салонів і косметологічних центрів у районах м. Львів

Отже найбільша кількість закладів є у Галицькому районі, що на нашу думку, пов'язано із його розташуванням у центрі міста і може бути зручним для більшості клієнтів. Загалом встановлено нерівномірне забезпечення районів міста відповідними закладами.

Нами проаналізовано також весь арсенал спа-послуг, що надають зазначені заклади. Встановлено, що більшість з них (82,54%) пропонують ручний масаж. Асортимент ручного масажу (загальний, лікувальний, медовий, бамбуковими паличками, тайський, масаж для вагітних тощо) звісно відрізняється (1-12 видів).

Окрім масажу ручного, у м. Львові представлені ще такі спа-послуги: масаж апаратний, пресотерапія, скрабування і обгортання тіла, сауна/баня/фітобочка, джакузі/гідромасажна ванна. Лише ці 7 послуг пропонують заклади для відновлення організму клієнтів.

Розглянемо досліджувані заклади за кількістю надання спа-послуг (рис. 2). Отже, є 2 салони, які зосереджені на наданні послуг лише по догляду за обличчям, волоссям і нігтями. Більше 60% салонів надають лише 1-2 послуги. Нажаль, але нема жодного спа-закладу у м. Львові, які б надавали усі 7 послуг. Так, «Косметологічний центр «Karvatska Beauty&Wellness Center» надає найбільше – 6 видів послуг, а «Косметологічний центр «Три стихії», «Косметологічний центр «Кожум'яка», «Косметологічний центр «Sharel» та «Центр лазерної косметології «Лазерхауз» – надають по 5 видів спа-послуг.

Рис. 2. Послуги спа-салонів і косметологічних центрів у місті Львові

На нашу думку, саме зазначені заклади (7,94%) дозволяють клієнтам комплексно підійти до процесу відновлення організму в межах міста.

Висновки. Спа-індустрія достатньо швидко розвивається і пропонує широкій спектр спа-послуг. Встановлено наявність функціонування 63 закладів, які надають 7 видів спа-послуг у м. Львів. Більшість з них (82,54%) пропонують клієнтам ручний масаж. Найбільше послуг надає «Косметологічний центр «Karvatska Beauty&Wellness Center».

Перспективами подальшого дослідження є вивчення діяльності фітнес-клубів м. Львова, які надають спа-послуги.

Список використаних джерел:

1. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник / В. В. Величко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с.
2. Приступа Є. Н., Жданова О. М., Чеховська Л. Я. Фізична рекреація : навч. посіб. Дрогобич: Коло; 2010. С. 4–56.
3. Рутинський М. SPA-курорт як інноваційний тип рекреаційних закладів і суспільно-географічні тенденції розбудови мережі SPA-курортів у західному регіоні України / Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2008. – Вип. 24. – С. 298–306.
4. Соверда І., Ткачук В., Пасічняк Л. (2019) Характеристика спектру надання «spa» та «wellness» послуг у фітнес-індустрії. С.147–152.
5. Спа-салони у Львові. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://barb.ua/uk/lviv/spa-salony> (дата звернення 12.04.2020).
6. Чеховська Л. Я. Основи рекреаційно-оздоровчої діяльності. Львів: ЦПД; 2006. 84 с.